

Hergüner Bilgen Özeke

Attorneys at Law
Süleyman Seba Caddesi
Sıraevler 55, Akaretler
34357 Beşiktaş - İstanbul

Telephone : + 90 212 310 1800
Fax : + 90 212 310 1899
E-mail : info@herguner.av.tr
www : www.herguner.av.tr

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”), hisse senetleri İstanbul Menkul Kıymetler Borsasında (“İMKB”) işlem gören şirketlerin daha iyi yönetilebilmeleri ve karlılık ve verimliliklerini artırabilmeleri amacıyla uzun bir zamandır dünyadaki kurumsal yönetim çalışmalarını izlemekte ve mümkün olduğunca ilgili çalışmaları da dikkate alarak Türk sermaye piyasası mevzuatına uyarlamaya çalışmaktadır. Bu anlamda 2003 senesinin Temmuz ayında yayınlanan ve gönüllü olarak uygulanması tavsiye edilen SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri Rehberi (“Rehber”), Türk sermaye piyasası açısından fevkalade önem taşımaktadır.

Esas itibariyle Kurumsal Yönetim bir şirket ile pay sahiplerinin ve diğer menfaat sahiplerinin (şirketin çalışanları, tedarikçileri, müşterileri, alacaklıları, devlet ve çevre) birbiriyle olan ilişkilerini düzenleyen ve pay sahiplerinin şirketten elde edeceği menfaatlerin en üst düzeye ulaştırılmasını sağlayan ilkeler bütünüdür. SPK’nın Kurumsal Yönetim İlkeleri Rehberi de bu anlamda Türk şirket yöneticileri ile pay sahipleri ve menfaat sahipleri arasındaki bilgi akışını, saydamlık, hesap verilebilirlik, eşitlik ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yönlendirmektedir.

Bu çalışmalar ışığında SPK, Rehber’in yayınlanmasından yaklaşık bir sene sonra 10 Aralık 2004 tarihinde aldığı 48/1588 sayılı ilke kararı (“İlke Kararı”) ile hisse İMKB’de işlem gören şirketlerin her sene sonu itibariyle hazırladıkları şirket yıllık raporlarında ayrı bir bölüm olarak Rehber’de yer alan prensiplerden şirketçe uyulanlar ve uyulmayanların belirtilmesini ve uyulmayan prensipler hakkında uymama gerekçeleri ile bu ilkelere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelebilecek çıkar çatışmalarının yer almasını zorunlu kılma kararı almıştır. Ayrıca, İlke Kararına uyulmaması halinde, SPK tarafından idari ve yasal yaptırımların konusu olabileceğinin altı çizilmiştir.

Buna ilaveten SPK aynı İlke Kararı’nda şeffaflık ilkesi çerçevesinde hisse senetleri İMKB’de işlem gören şirketlere, internet sitelerinde, ana sayfada bir link ile ulaşılabilen, yatırımcı ilişkileri başlıklı bir bölüm oluşturulmasının ve bu bölümde asgari olarak aşağıdaki bilgilere yer verilmesinin yararlı olacağını tavsiye etmiştir:

- Ticaret Sicil bilgileri,
- Son durum itibariyle ortaklık yapısı,
- Son durum itibariyle yönetim kurulu üyeleri,
- İmtiyazlı paylara ilişkin bilgiler,
- Ana Sözleşmenin son hali,
- Son iki yıllık faaliyet raporları,
- Özel durum açıklamaları

- Kurumsal Yönetim Uyum Raporu,
- Son iki yıl içinde yapılan genel kurul toplantılarına ilişkin katılanlar cetveli ve toplantı tutanakları,
- Vekaleten oy kullanma formu,
- Periyodik mali tablo ve bağımsız denetim raporları,
- İzahname ve halka arz sirküleri,
- Genel kurul toplantılarının gündemleri,
- Sıkça sorulan sorular bölümü,
- Sermaye piyasası araçlarının değerine etki edebilecek yönetim kurulu toplantı tutanakları ,
- Yönetim kurulu üyeleri, yöneticileri ve şirket sermayesinin doğrudan ya da dolaylı olarak %5'ine sahip olan pay sahiplerinin şirketin ihraç ettiği sermaye piyasası araçları üzerinde son bir yıl içerisinde yaptıkları alım satım işlemlerine ilişkin bilgiler.

SPK'nın almış olduğu bu İlke Kararı'nın önemi, 'Rehber'in tavsiye niteliğinden yavaş yavaş zorunluluk niteliğine geçirilmesi talebinin Kurul tarafından açıkça belirtilmiş olmasıdır. Bu husus piyasalarda uzun zamandır konuşulmakta olan ve 4 Aralık 2003 tarihli Derecelendirme Tebliği ile de aslında yolu hazırlanmakta olan Kurumsal Yönetim endeksinin de bir nevi habercisi olarak da değerlendirilebilir. SPK, İlke Kararı ile, Temmuz 2003'te gönüllük esasına göre uygulanmaları tavsiye edilen Kurumsal Yönetim İlkelerinin hisse senetleri işlem gören şirketlerin uygulama yönünde günlük şirket rutinine girmesi için öncü ve önemli bir adım atmıştır.

İlke Kararı'nda şirketlerin yıllık faaliyet raporlarına eklenmesi öngörülen asgari bilgilerin uzun bir listesi verilmiş ve istenilmesi halinde şirketlerin kendi takdirlerinde asgari bilgilere ek olarak şirketin kurumsal yönetim kapsamında önemli göreceği diğer bilgilerin de eklenebilmesi uygun görülmüştür.

Genel olarak incelendiğinde SPK, şirketler tarafından faaliyet raporlarına eklenmesi istenen bilgileri Rehber'de olduğu gibi dört ana başlık altında toplamıştır:

- 1) Pay sahipleri,
- 2) Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık,
- 3) Menfaat Sahipleri, ve
- 4) Yönetim Kurulu.

Bu başlıklar altında şirketlerden istenilen bilgiler incelendiğinde *pay sahiplerine* ilişkin olarak öncelikle bir pay sahipleri ile ilişkiler biriminin kurulması öngörülmüş olup, pay sahiplerinin şirket içinde paydaşıktan doğan haklarını etkin kullanıp kullanmadıklarının, genel kurullara katılım ve temsil sisteminin nasıl işlediği ve pay sahiplerinin oy haklarına ilişkin olarak bu haklarını nasıl kullandıkları veya kullandırıldıklarının açıklanması istenmiştir. Ayrıca pay sahipleri açısından en önemli hususlardan biri olan temettünün hangi şartlarda, nasıl ve ne zaman paylaştırıldığı ve şirketteki pay devirlerini kısıtlayan düzenlemelerin var olup olmadığının belirtilmesi talep edilmiştir.

Kamuyu aydınlatma ve şeffaflık başlığı altında Rehber çerçevesinde öngörülen şirket bilgilendirme politikasının var olup olmadığının ve SPK düzenlemelerinde belirtilen Özel Durum Açıklamalarının zamanında ve gereğince yapılıp yapılmadığının ve eğer İMKB veya SPK tarafından Özel Durum Açıklamalarına ilişkin şirkete bir uyarı yapılmış ise bu durumun açıkça belirtilmesi istenmiştir. Ayrıca yine kamuyu aydınlatma ilkesi doğrultusunda şirketlerin SPK'nın 48/1588 sayılı İlke Kararı'nda internet sitelerine ilişkin hususların yerine getirilmesi ve getirilmemesi halinde nedenlerinin açıklanması istenmiş olup, gerçek kişi nihai hakim pay sahiplerinin ve SPK düzenlemelerinde de önemli bir yer kaplayan içeriden öğrenebilecek durumda olan kişilerin üçüncü kişilerin dikkatine bilgisine getirilmesi talep edilmiştir.

Menfaat sahipleri başlığı altında genel olarak şirketi çalışanları, tedarikçileri, müşterileri başta olmak üzere şirket ile herhangi bir ilgisi olabilecek üçüncü kişilere karşı şirketin yaklaşımının belirtilmesi amaçlanmış ve yatırımcılar açısından önemli bir husus olan sosyal sorumluluk ve çevresel etki konusunda yapılan çalışmaların ve hazırlanan raporların kamu ile paylaşılması istenmiştir.

Son olarak da *yönetim kurulunun* oluşumu, işleyişi ve performansı hakkında bilgilerin kamu ile paylaşılması ve paylaşılmayan hususlar var ise bunların nedenlerinin açıkça yazılması istenmiştir. Önemli bir nokta olarak icracı, icracı olmayan ve bağımsız yönetim kurulu üyesi kavramlarına atıf yapılmış ve halka açık şirketlerin yönetim kurullarında görev yapmakta olan üyelerin hangi kategori yönetim kurulu üyesi olduğu, bunların kurulun toplam sayısına göre oranları, yaptıkları çalışmalar ve şirket içi işleyişte örgütlenmelerinin ne şekilde olduğunun belirtilmesi istenmiştir. Ayrıca yönetim kurulunun ve üyelerinin şirketin misyon ve vizyonu ile stratejik ilkeleri doğrultusunda hareket edip etmediklerinin, risk yönetimi ve iç kontrol mekanizması kurup kurmadıklarının ve bunu nasıl işlettiklerinin de bilinmesini isteyen SPK, yönetim kurulu üyelerinin yetki ve sorumluluklarının şirketin ana sözleşmesinde belirtilmesini veya belirtilmemesinin gerekçelerinin de üçüncü kişiler tarafından bilinmesi gerektiğini düşünmektedir.

Yukarıdakiler ışığında 2004 yılına ilişkin faaliyet raporları için hazırlıklara başlayan İMKB şirketlerine çok fazla sorumluluk ve görev düşmekte ve 2005 yılının hem borsaya kayıtlı şirketler hem de SPK açısından hareketli bir yıl olması beklenmektedir.